

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)
SSN Stanisław Stankiewicz (sprawozdawca)
SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **R.K.**

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 26 marca 2026 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w
Warszawie z dnia 4 września 2025 r., sygn. akt IV K 575/25,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i uniewinnia oskarżonego
R.K. od popełnienia zarzucanego mu czynu.**

Stanisław Stankiewicz

Marek Siwek

Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

R.K. został oskarżony o to, że: w okresie od 24 grudnia 2024 r. do dnia 6 kwietnia 2025 r. w W. nie stosował się do zakazu zbliżania się do I.K. na odległość nie mniejszą niż pięćdziesiąt metrów i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego

lokalu mieszkalnego, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, o sygn. akt III K 694/22 z dnia 4 kwietnia 2023 r., tj. o czyn z art. 244 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wyrokiem nakazowym z dnia 4 września 2025 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 575/25, orzekł:

I. uznał oskarżonego R.K. za winnego zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 244 k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go w tym samym czasie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie;

II. na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;

III. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 5 000 zł. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

IV. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok nakazowy wobec niewniesienia sprzeciwu, uprawomocnił się w dniu 17 września 2025 r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości, na korzyść R.K. Skarżący zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. i w efekcie przepisu prawa materialnego - art. 244 k.k., polegające na rozpoznaniu sprawy oskarżonego R.K. w postępowaniu nakazowym i wydaniu oczywiście niesłusznego wyroku skazującego za czyn z art. 244 k.k., pomimo, iż załączone do aktu oskarżenia dowody nie uprawniały sądu do przyjęcia, że oskarżony popełnił zarzucany mu występki.”.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, stąd uzasadnione było jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W istocie zaskarżone orzeczenie jest oczywiście niesłuszne, albowiem wydane zostało z rażącym naruszeniem przepisu prawa powołanego w zarzucie kasacji.

Zgodnie z art. 500 § 1 i § 3 k.p.k., określającym zakres postępowania nakazowego, w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, uznając na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, sąd może w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wydać wyrok nakazowy. Orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości.

W niniejszej sprawie, mając na uwadze załączone do aktu oskarżenia i ujawnione przez Sąd dowody oraz treść wydanego w dniu 4 września 2025 r. wyroku, zasadnym jest wnioskowanie, że nie zostały spełnione określone w art. 500 § 1 i § 3 k.p.k. przesłanki do rozpoznania sprawy oskarżonego w postępowaniu nakazowym. Zwrócić bowiem należy uwagę, że załączone do aktu oskarżenia dowody nie uprawniały sądu do przyjęcia, że oskarżony R.K. popełnił zarzucany mu występki z art. 244 k.k.

Z akt sprawy wynika, że R.K. został uprzednio skazany za popełnienie na szkodę byłej żony I.K. występkami z art. 207 § 1 k.k. i prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe z dnia 7 kwietnia 2023 r., sygn. akt III K 694/22, orzeczono wobec niego nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną na okres 3 lat oraz zakaz zbliżania się w tym okresie do pokrzywdzonej na odległość nie mniejszą niż 50 metrów (k. 28-28v akt IV K 575/25; k. 99-99v akt III K 694/22). Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 15 kwietnia 2023 r., a zatem okresy orzeczonych środków karnych upływały w dniu 15 kwietnia 2026 r. Jednakże w tej sprawie Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie w dniu 19 listopada 2024 r. wydał postanowienie o sygn. akt III Ko 1910/24, mocą którego, na podstawie art. 84 § 1 k.k. uznał za wykonany środek karny w postaci nakazu opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej (k. 29 akt

IV K 575/25; k. 163 akt III K 694/22). Postanowienie to uprawomocniło się bez zaskarżenia w dniu 28 listopada 2024 r., co oznacza, iż z tym dniem orzeczone wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2023 r. środki karne przestały obowiązywać.

Decyzja sądu o uznaniu środka karnego za wykonany - na podstawie art. 84 § 1 lub 2a k.k. - nie tworzy stanu fikcji prawnej, że ów środek był wykonywany wobec skazanego przez czas równy okresowi, na który go orzeczono. Decyzja ta wywołuje natomiast ten skutek, że dany środek karny traci nieodwracalnie status środka karnego podlegającego wykonaniu-analogicznie jak w przypadku, w którym jest on w stosunku do skazanego faktycznie wykonywany przez cały okres, na który został orzeczony (zob. J. Majewski [red.], Kodeks karny. Komentarz. WKP 2024). Charakter prawny instytucji określonej w art. 84 jest podobny do określonej w art. 83 i polega na bezwarunkowym uznaniu za wykonane orzeczonych środków karnych, jeżeli środek wykonywany był przez połowę okresu, na jaki został orzeczony i przynajmniej przez rok, a skazany przestrzegał w tym czasie porządku prawnego (vide W. Wróbel [red.], Zoll A. [red.], Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116, wyd. V, WK 2016).

Dokonując zatem oceny procedowania sądu w oparciu o wynikające z akt rozpoznawanej sprawy okoliczności, jest oczywiste, że nie zostały spełnione określone w art. 500 § 3 k.p.k. przesłanki warunkujące rozpoznanie sprawy oskarżonego R.K. w postępowaniu nakazowym i wydanie wyroku skazującego za czyn z art. 244 k.k. Skoro na mocy orzeczenia sądu wydanego w sprawie o sygn. III K 694/22, nałożone na niego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej i nakaz opuszczenia lokalu, zostały wykonane pod koniec listopada 2024 r., to R.K. nie mógł ich naruszyć po tym czasie, a tym samym w zarzucanym mu okresie od dnia 24 grudnia 2024 r. do dnia 6 kwietnia 2025 r.

Powyższe daje podstawę do twierdzenia, iż skazanie R.K. za zachowanie niewypełniające znamion czynu zabronionego z art. 244 k.k. jest oczywiście niesłuszne, a dokonując oceny powodów wydania orzeczenia skazującego, zasadnym jest wnioskowanie, iż wyrok został wydany w wyniku nieuwzględnienia wynikających z akt sprawy istotnych okoliczności, w tym w szczególności skutków wydanego, na podstawie art. 84 § 1 k.k., w toku toczącego się wobec oskarżonego postępowania wykonawczego w sprawie o sygn. III K 694/22, postanowienia sądu z

dnia 19 listopada 2024 r., w następstwie czego doszło również do rażącego naruszenia prawa materialnego - art. 244 k.k.

Rację ma skarżący, że ze względu na to, iż brak było podstaw do przypisania oskarżonemu R.K. występku z art. 244 k.k., jak również zarzucane mu zachowanie nie wypełniało znamion innego czynu zabronionego, skazanie go uznać należy za oczywiście niesłuszne, co uzasadnia jego uniewinnienie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok nakazowy i stwierdzając oczywistą niesłuszność skazania, uniewinnił oskarżonego R.K. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.

Stanisław Stankiewicz Marek Siwek Ryszard Witkowski

[wb}

[r.g.]